

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	studia stacjonarne:	Z-EKO1-U-602a
	studia niestacjonarne:	Z-EKON1-U-602a
Nazwa przedmiotu	Prognozowanie i symulacje w przedsiębiorstwie	
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Forecasting and Simulation in Enterprise	
Obowiązuje od roku akademickiego	2023/2024	

USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	EKONOMIA
Poziom kształcenia	I stopień
Profil studiów	Praktyczny
Forma i tryb prowadzenia studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
Zakres	Analityka działalności przedsiębiorstw
Jednostka prowadząca przedmiot	Katedra Ekonomii i Finansów
Koordinator przedmiotu	dr Katarzyna Brzozowska-Rup
Zatwierdził	dr hab. inż. Dariusz Bojczuk, prof. PŚk

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	Przedmiot specjalnościowy	
Status przedmiotu	Obowiązkowy	
Język prowadzenia zajęć	Polski	
Usytuowanie w planie studiów - semestr	studia stacjonarne	Semestr VI
	studia niestacjonarne	Semestr VI
Wymagania wstępne	Algebra liniowa, Statystyka, Ekonometria	
Egzamin (TAK/NIE)	NIE	
Liczba punktów ECTS	3	

Forma prowadzenia zajęć		wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	inne
Liczba godzin w semestrze	studia stacjonarne:	20	24			
	studia niestacjonarne:	12	14			

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Kategoria	Symbol efektu	Efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01	Student zna techniki pozyskiwania, gromadzenia, weryfikacji, przetwarzania oraz modelowania danych właściwych dla nauk technicznych i ekonomicznych.	EKO1_W04 EKO1_W06
	W02	Ma wiedzę z zakresu wykorzystania technik opartych na analizie danych służących do wspomagania procesów podejmowania decyzji w działalności przedsiębiorstwa. W szczególności zna metody prognozowania procesów ekonomicznych.	EKO1_W01 EKO1_W04 EKO1_W06
	W03	Ma podstawową wiedzę w zakresie symulacji, planowania eksperymentu w zastosowaniu do zagadnień inżynierskich, zagadnień z obszaru ekonomii i zarządzania występujących w działalności przedsiębiorstwa	EKO1_W01 EKO1_W04 EKO1_W06
Umiejętności	U01	Potrafi z różnych źródeł pozyskiwać i integrować dane do modeli matematycznych oraz formułować i uzasadniać wnioski uzyskane w oparciu o modele ekonometryczne oraz modele szeregów czasowych.	EKO1_U01 EKO1_U03
	U02	Potrafi w sposób przystępny przedstawić wyniki analiz i symulacji z użyciem prezentacji multimedialnej w środowisku zawodowym oraz w innych środowiskach	EKO1_U06
	U03	Potrafi zastosować modelowanie matematyczne do formułowania, analizowania i rozwiązywania problemów praktycznych związanych z prognozowaniem i symulacją, weryfikowania sądów i hipotez w oparciu o uzyskane modele.	EKO1_U04 EKO1_U06
	U04	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty i symulacje komputerowe (w szczególności procesów biznesowych), dokonywać analizy danych doświadczalnych, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski.	EKO1_W04 EKO1_W06
Kompetencje społeczne	K01	Rozumie potrzebę i zna możliwości ciągłego doskonalenia, co prowadzi do podnoszenia kompetencji zawodowych osobistych i społecznych; inspiruje i organizuje naukę własną i innych osób.	EKO1_K01
	K02	Potrafi komunikować się w zespole interdyscyplinarnym w zakresie wykraczającym poza zagadnienia czysto techniczne.	EKO1_K03
	K03	Potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny i przedsiębiorczy ze zrozumieniem potrzeb społeczeństwa i praw rządzących środowiskiem naturalnym	EKO1_K04

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć	Treści programowe
wykład	<p>Wprowadzenie do metod prognozowania. Funkcje i rodzaje prognoz. Etapy prognozowania.</p> <p>Szereg czasowy i jego składowe.</p> <p>Wybrane modele szeregów czasowych: metoda średniej ruchomej, wygładzania wykładniczego, model Holta, Wintersa, metoda wskaźników sezonowości oraz trendów jednoimiennych okresów. Ocena jakości prognoz ex ante i ex post.</p> <p>Prognozowanie przez analogię.</p> <p>Model regresji logistycznej – prognozowanie bankructwa przedsiębiorstw.</p> <p>Wprowadzenie do symulacji. Etapy badania symulacyjnego.</p> <p>Symulacja zdarzeń dyskretnych. Planowanie produkcji - symulacja na kracie.</p> <p>Weryfikacja i walidacja modelu symulacyjnego</p>
ćwiczenia	<p>Podstawy prognozowania, statystyczna obróbka danych: czyszczenie; przekształcanie danych.</p> <p>Prognozowanie szeregów czasowych z trendem i/lub wahaniami sezonowymi.</p> <p>Modele danych jakościowych.</p> <p>Prognozowanie ostrzegawcze.</p> <p>Przypomnienie najważniejszych rozkładów prawdopodobieństwa.</p> <p>Idea symulacji zdarzeń dyskretnych. Losowanie metodą odwracania dystrybuanty.</p> <p>Problem jakości i dokładności wyników symulacji.</p> <p>Przykłady symulacji prostej oraz symulacji na kracie w arkuszu kalkulacyjnym MS Excel. Symulacja stochastyczna modelu ekonometrycznego.</p>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia					
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Sprawozdanie	Inne
W01			X			X
W02			X			X
W03			X			X
U01						X
U02						X
U03						X
U04						X
K01						X
K02						X
K03						X

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA

Forma zajęć	Forma zaliczenia	Warunki zaliczenia
wykład	zaliczenie z oceną	Uzyskanie co najmniej 50% punktów z kolokwium zaliczeniowego.
ćwiczenia	zaliczenie z oceną	Uzyskanie co najmniej 50% punktów z kolokwium w trakcie trwania zajęć.

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS												
Lp.	Rodzaj aktywności	Obciążenie studenta										Jednostka
		studia stacjonarne					studia niestacjonarne					
		W	C	L	P	S	W	C	L	P	S	
1.	Udział w zajęciach zgodnie z planem studiów	20	24				12	14				h
2.	Inne (konsultacje, egzamin)	2	2				2	2				h
3.	Razem przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	48					30					h
4.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	1,9					1,2					ECTS
5.	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	27					45					h
6.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy	1,1					1,8					ECTS
7.	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	41					40					h
8.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym	1,6					1,6					ECTS
9.	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75					75					h
10.	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25 godzin obciążenia studenta</i>	3										ECTS

LITERATURA

1. Rubaszek M. (2012), *Modelowanie polskiej gospodarki z pakietem R*, Oficyna Wydawnicza Szkoła Główna Handlowaw Warszawie
2. Zeliaś A., Pawełek B., Wanat S. (2003), *Prognozowanie ekonomiczne. Teoria, przykłady, zadania*, PWN, Warszawa.
3. Cieślik M.(red.) (2008), *Prognozowanie gospodarcze. Metody i zastosowania*, PWN, Warszawa.
4. Dittmann P., Szabela-Pasierbińska E., Dittman I., Szpulak A. (2009), *Prognozowanie w zarządzaniu przedsiębiorstwem*, Oficyna a Wolters Kluwer business, Kraków
5. Maciąg A., Pietroń R., Kukła S. (2013), *Prognozowanie i symulacja w przedsiębiorstwie*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa.
6. Walesiak M., Gatnar E. (red. Naukowa) (2009), *Statystyczna analiza danych z wykorzystaniem programu R*, PWN, Warszawa.
7. Gajda J. B. (2001), *Prognozowanie i symulacja a decyzje gospodarcze*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa.
8. Kufel T. (2013), *Ekonometria. Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem programu GRET*L, Wydanie trzecie, zmienione, PWN, Warszawa.